

Naturbegraafplaats Hooghei, Berlicum

Werkprotocol inrichtingsmaatregelen naturbegraafplaats in het kader van de Wet Naturbescherming

I. Hille Ris Lambers
E.J.F. de Boer

Bureau Waardenburg bv
Ecologie & landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
E-mail info@buwa.nl www.buwa.nl

Naturbegraafplaats Hooghei, Berlicum

Werkprotocol inrichtingsmaatregelen naturbegraafplaats in het kader van de Wet naturbescherming

drs. ing. I. Hille Ris Lambers, ir. E.J.F. de Boer

Status uitgave: definitief

Rapportnummer: 18-0018
Projectnummer: 18-0025
Datum uitgave: maart 2021
Foto's omslag: Bureau Waardenburg bv
Projectleider: ir. E.J.F. de Boer
Naam en adres opdrachtgever: Naturbegraven Nederland
Koningsweg 2, 5211 BL Den Bosch
Referentie opdrachtgever: gunning per email dd. 12 januari 2018
Akkoord voor uitgave: drs. D. Emond
Paraaf:

Graag citeren als: Hille Ris Lambers, I. & E.J.F. de Boer, 2021. Naturbegraafplaats Hooghei, Berlicum. Werkprotocol inrichtingsmaatregelen naturbegraafplaats in het kader van de Wet naturbescherming . Bureau Waardenburg Rapportnr. 18-0018. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Trefwoorden: Hooghei, vleermuizen, koepelnesten, werkprotocol, naturbegraven.

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv. Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Naturbegraven Nederland

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2008.

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl

Voorwoord

Natuurbegraven Nederland is de ontwikkeling van een natuurbegraafplaats langs de openbare weg tussen Wamberg en Kaathoven ten noordoosten van Berlicum aan het voorbereiden.

Voor de inrichting is een werkprotocol benodigd. Hierin wordt beschreven hoe rekening gehouden wordt met (mogelijk) aanwezige beschermde natuurwaarden bij de inrichting. Door het werkprotocol toe te passen wordt overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming voorkomen.

Verantwoording

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

drs. ing. I. Hille Ris Lambers rapportage

ir. E.J.F. de Boer projectleiding

Edward en Ingrid zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hun uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg is ISO gecertificeerd.

Vanuit Natuurbegraven Nederland is de opdracht begeleid door de heren R. Fleury (ecoloog Natuurbegraven Nederland) en W. Peters. Wij danken hen voor de prettige samenwerking.

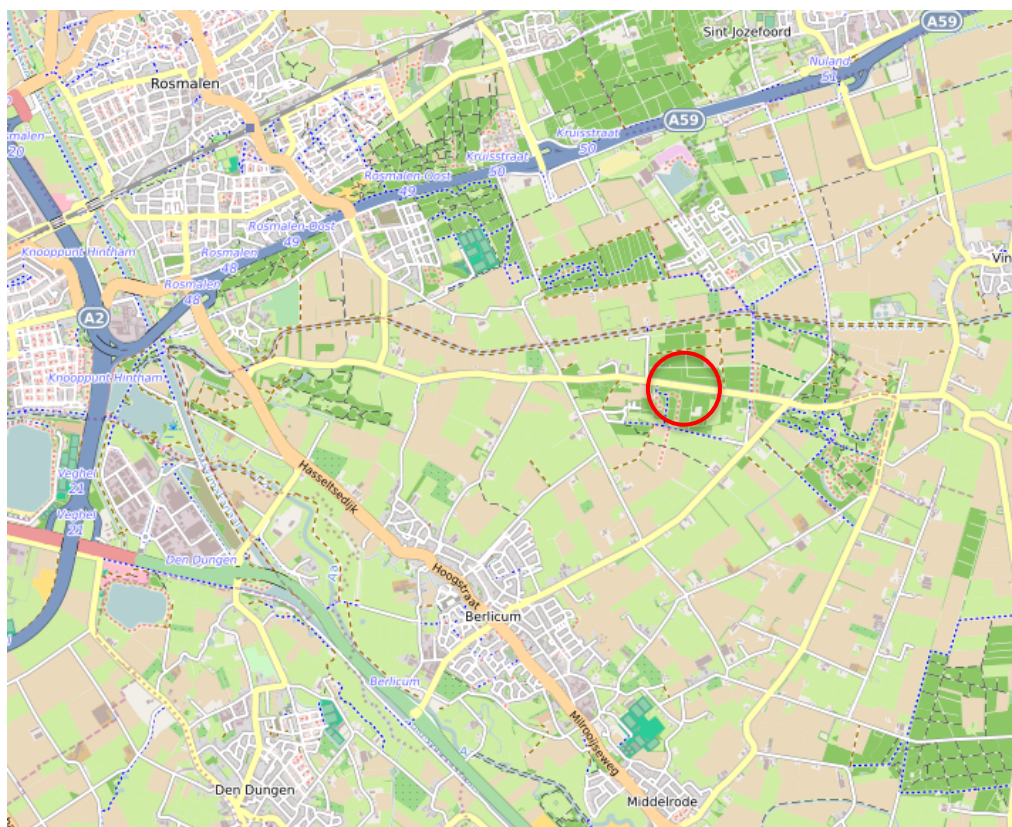
Inhoud

Voorwoord	3
1 Inleiding	7
1.1 Plangebied en voorziene ingrepen	7
1.2 Resultaten quick scan.....	9
2 Werkprotocol	11
2.1 Algemeen	11
2.2 Betrokkenen	11
2.3 Communicatie	12
2.4 Ecologisch dossier	13
2.5 Calamiteiten.....	13
2.6 Omgangsregels eekhoorn	14
2.7 Omgangsregels vleermuizen	14
2.8 Omgangsregels amfibieën	15
2.9 Omgangsregels vogels.....	16
2.10 Omgangsregels koepelnesten bosmieren	16
2.11 Omgangsregels afvangen dieren.....	16
3 Literatuur	19
Bijlage 1 Inrichtingsplan	21
Bijlage 2 Herkenning beschermde soorten	22
Bijlage 3 Waarnemingenformulier Natuurbegraafplaats Hooghei	24
Bijlage 4 Calamiteitenformulier	26

1 Inleiding

1.1 Plangebied en voorziene ingrepen

Natuurbegraven Nederland ontwikkelt op haar terrein langs de openbare weg tussen Wamberg en Kaathoven, ten noordoosten van Berlicum een natuurbegraafplaats. De te ontwikkelen natuurbegraafplaats is genaamd Hooghei en heeft een oppervlakte van 10,8 ha.

Figuur 1. Ligging (indicatief) toekomstige natuurbegraafplaats Hooghei (rode cirkel). (ondergrond: Data by OpenStreetMap.org contributors under CC BY-SA 2.0 license).

De ingrepen in het gebied bestaan volgens het Inrichtings- en Beheerplan uit (Van Limpt, 2021):

- bosomvorming van 2,5 hectare bestaand structuurarm naaldbos naar structuurrijk gemengd bos met vooral inheemse boom- en struiksoorten door beheermaatregelen;
- omvorming van 4,2 hectare structuurarm naaldbos voor ontwikkeling van heischraal grasland;
- bosomvorming van 2,2 hectare open gebied (ontstaan na ophoging) naar structuurrijk bos met vooral inheemse boom- en struiksoorten;
- omvorming van het zuidelijke, laaggelegen bosperceel naar een halfopen, vochtige zone (0,8 hectare);

- omvorming van de bestaande poel naar een zwak-gebufferd ven met een oppervlakte van 1.000 m²;
- graven van een zwak gebufferd ven van circa 2.100 m²;
- bouw van een ceremonieruimte / informatieruimte (inclusief werkschuur, omvang gebouw 500 m², bouwvlak 750 m²);
- aanleg van een bosparkeerplaats met plaats voor 60 auto's (oppervlakte 2.000 m²);
- aanleg halfverharde padenstructuur (totale lengte 2.150 meter);
- ophogen gronden (op 4,5 hectare, circa 12.500 m³ hetgeen overeenkomt met een gemiddelde ophoging van circa 25 cm). De maximaal mogelijke ophoging bedraagt circa 1 meter.

Om het bovenstaande mogelijk te maken worden de volgende aanvullende maatregelen uitgevoerd:

- Verwijderen van de houten recreatiewoning midden in het plangebied en opheffen van het pad naar deze woning.
- Het mogelijk maken van natuurbegraven op het gehele terrein, echter uitsluitend buiten de wortelzone van bomen. Natuurbegraven vindt plaats op die delen die voldoende drooglegging hebben. Behoud van natuurwaarden is bij natuurbegraven daarnaast het belangrijkste uitgangspunt.
- Instellen van een piëteitszone van minimaal 10 meter breed rond het gehele terrein.

Figuur 2.1 geeft de ligging van het plangebied weer. In de bijlagen is een inrichtingsschets voor de Natuurbegraafplaats Hooghei weergegeven.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied (rood omkaderd) in het bosrijke landschap (Hooge Heide) ten noordoosten van Berlicum.

1.2 Resultaten quick scan

Ten behoeve van de inrichting van de natuurbegraafplaats is natuuronderzoek uitgevoerd (Brandjes & De Boer, 2017). Dit onderzoek is in 2020 geactualiseerd (De Boer & Verhoek, 2020). Samengevat zijn de volgende beschermde natuurwaarden aanwezig of op het terrein te verwachten:

- vogels met jaarrond beschermd nest: geen in gebruik zijnde nesten aangetroffen maar het voorkomen van nesten van buizerd, sperwer, havik, boomvalk, ransuil is niet uitgesloten (§ 3.1 Wnb). In het plangebied bevindt zich een haviksnest dat op het moment van veldbezoek (2020) niet in gebruik was.
- algemeen voorkomende broedvogels kunnen tot broeden komen (met name in de periode half maart- half augustus; § 3.1 Wnb).
- zoogdieren: verblijfplaatsen van muizensoorten (zoals de bosmuis), konijn, wezel, mol. Het plangebied vormt onderdeel van leefgebied van vos, das en eekhoorn (§ 3.3 Wnb) maar deze laatste drie soorten hebben er geen verblijfplaatsen. Mogelijk heeft het plangebied functie als leefgebied voor een (ontsnapt) damhert.
- amfibieën: kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker en mogelijk in de toekomst na aanpassing van de bosvijver ook Alpenwatersalamander (§ 3.3 Wnb).
- reptielen: de levendbarende hagedis (§ 3.3 Wnb) komt hooguit incidenteel voor, het plangebied heeft geen functionele verblijfplaatsen.
- vleermuizen: hooguit één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in de recreatiewoning en mogelijk (paar)verblijfplaatsen van boombewonende soorten in bomen met holten (§ 3.2 Wnb).

Zorgplicht ten aanzien van de volgende (niet-beschermd) soorten:

- koepelnesten van de kale rode bosmier en de behaarde rode bosmier;
- de af te vangen karpers in de poel;
- het af te vangen damhert.

2 Werkprotocol

2.1 Algemeen

- Bij afwijking van dit werkplan bestaat de kans op het overtreden van bepalingen en verboden uit de Wet natuurbescherming
- Voor de beschreven ecologische begeleiding wordt in eerste instantie intern de ter zake kundige ecoloog van NBN inschakeld (is momenteel dhr R. Fleury). Indien deze of geen tijd of onvoldoende kennis over specifieke onderwerpen heeft moet een externe ter zake kundige¹ worden ingeschakeld dan wel geraadpleegd.
- In gevallen waarin het niet mogelijk is de aangegeven beschermende maatregelen te treffen of soorten worden aangetroffen waar in dit werkplan geen maatregelen voor zijn beschreven moet direct advies van een ter zake kundige worden ingewonnen.

2.2 Betrokkenen

Opdrachtgever:
Natuurbegraven Nederland
dhr. R. Fleury
Postbus 979
5201 AT Den Bosch

Opdrachtnemer:
Wanneer bekend, hier in te vullen.

....

Uitvoerder:
Wanneer bekend, hier naam projectleider aannemer in te vullen

....

Ter zake kundige:
Bureau Waardenburg
mw. I. Hille Ris Lambers
dhr. E.J.F. de Boer
Postbus 365
4100 AJ Culemborg
0345-512710

In deze paragraaf genoemde personen zijn op moment van vaststelling van onderhavig werkprotocol de betrokkenen. Dit kan echter altijd door omstandigheden wijzigen.

¹ Onder een ter zake kundige wordt door bevoegd gezag verstaan: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De wijze waarop kennis dient te zijn opgedaan is in de verleende ontheffing nader uitgeschreven.

Opdrachtgever en in te schakelen adviesbureau stellen in dat geval opnieuw vast wie de betrokken personen zijn en passen dit in het protocol aan.

2.3 Communicatie

Opdrachtnemer / Aannemer

De uitvoerder:

- houdt voortgangsoverleggen met Natuurbegraven Nederland
- neemt vóór aanvang van de werkzaamheden het werkplan door met de ter zake kundige.
- betreft de ter zake kundige bij de werkzaamheden zodra het werkplan daartoe aanleiding geeft (voorafgaand en in het broedseizoen).
- onderhoudt gedurende de uitvoering van het werk minimaal eens in de week telefonisch of per mail contact met de ter zake kundige over de vorderingen van de werkzaamheden.
- instrueert de medewerkers / uitvoerend personeel middels toolboxmeetings en via dagelijkse instructies en maakt hiervan een verslag.
- vult de waarnemingenformulieren in indien tijdens het werk waarnemingen van reeds bekende en nieuwe soorten worden gedaan (zie Bijlage 3).
- is verantwoordelijk voor het bijhouden van het ecologisch dossier (logboek).
- laat een evaluatie van het werkplan opstellen na afloop van de inrichtingswerkzaamheden en levert de evaluatie aan van het ecologisch werkplan binnen twee weken na afronding van de werkzaamheden.
- neemt bij incidenten en/of calamiteiten contact op met de ter zake kundige om de te volgen aanpak vast te stellen.
- vult het calamiteitenformulier in bij incidenten en/of calamiteiten (zie Bijlage 4).

Het uitvoerend personeel:

- krijgt indien nodig dagelijkse instructies en kaartmateriaal omtrent ecologische zaken van de uitvoerder.
- rapporteert bijzonderheden en waarnemingen van soorten aan de uitvoerder.
- woont toolboxmeetings bij.
- laat koepelnesten van de kale en behaarde rode bosmier intact.
- meldt calamiteiten en bijzonderheden aan de uitvoerder.

Ter zake kundige

De ter zake kundige:

- voert desgewenst veldcontroles uit bij de start van de werkzaamheden.
- geeft indien nodig toelichting tijdens toolboxmeetings.
- bespreekt de te volgen werkwijze bij vragen, incidenten en calamiteiten met uitvoerder.
- voert de broedvogelcontroles uit bij werkzaamheden gedurende het broedseizoen en maakt hiervan een verslag (ook op kaart).

2.4 Ecologisch dossier

De uitvoerder houdt een ecologisch dossier / logboek bij van de uitgevoerde maatregelen uit het werkplan. Het omvat:

- Dit werkplan.
- Verslagen van afspraken en afstemming met ter zake kundige.
- Ingevulde waarnemingenformulieren (zie bijlage 3) en eventuele calamiteitenformulieren (bijlage 4).
- De datum, aard en aanpak van incidenten en afwijkingen op het werkplan.
- Indien uitgevoerd: monitorings/onderzoeksverslagen van broedende vogels en aanbevelingen van de ter zake kundige.

Het ecologisch dossier dient op het werk aanwezig te zijn zodat het geraadpleegd kan worden en getoond kan worden in geval van inspectie. Maximaal twee weken na afronding van de werkzaamheden wordt het ecologisch dossier overhandigd aan Natuurbegraven Nederland.

2.5 Calamiteiten

Een calamiteit is een gebeurtenis zoals:

- het overtreden van een verbodsbepaling;
- het niet nakomen van de zorgplicht;
- het in gevaar brengen van de leefomgeving van soorten die beschermd zijn conform de paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wnb.

Een calamiteit is een ongewenste gebeurtenis die leidt of had kunnen leiden tot ongewenste schade aan beschermde planten en dieren en het overtreden van verbodsbepalingen.

Ondanks voorzorgsmaatregelen is het optreden van calamiteiten niet geheel uit te sluiten. Het is van groot belang dat eventueel optredende calamiteiten worden gemeld, geanalyseerd en geëvalueerd. Dit om de juiste maatregelen te nemen om soortgelijke gebeurtenissen in de toekomst te voorkomen. Daarom is iedereen verplicht calamiteiten bij uitvoerder te melden. Naar aanleiding hiervan worden er maatregelen genomen om de ontstane situatie te verhelpen en herhaling in de toekomst te voorkomen. Het formulier is opgenomen in Bijlage 4.

Voorbeeld calamiteiten

Onder calamiteiten kan worden verstaan:

- Het onverwacht aantreffen van bijvoorbeeld een eekhoornnest;
- Onverwachts aantreffen van broedende vogels;
- Onverwachts aantreffen van vleermuizen;
- Het aantreffen van andere soorten met een beschermingsstatus Wnb dan uit het onderzoek bekend waren. Voor een aantal soorten uit § 3.3 Wnb geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ingrepen en beheer. Zie hiervoor de provinciale lijst.

2.6 Omgangsregels eekhoorn

Ten tijde van de vooronderzoeken zijn er geen verblijfplaatsen / nesten van eekhoorn in het plangebied aangetroffen. De omgangsregels zijn uit voorzorg opgenomen voor het geval eekhoorn toch alsnog een nest maakt binnen het plangebied. De regels zijn ook bedoeld om verstoring te voorkomen indien eekhoornnesten zich binnen verstoringsafstand van het plangebied of ingrepen in het plangebied bevinden.

Doel:

- Voorkomen van verstoring van eventueel aanwezige eekhoorns tijdens de inrichtingsfase.

Uitgangspunten en beperkingen:

- In het plangebied zijn geen nesten van eekhoorns waargenomen, wel vormt het plangebied mogelijk onderdeel van leefgebied van deze soort.
- De periode van inrichting moet zo kort mogelijk worden gehouden.
- Te kappen bomen worden vooraf gecontroleerd op het voorkomen van nesten.
- Er vinden geen werkzaamheden plaats tussen zonsondergang en zonsopgang.
- Er wordt voor de inrichting geen verlichting aangebracht in het gebied.

2.7 Omgangsregels vleermuizen

Doel:

- Instandhouding van verblijfplaatsen en daarmee het duurzaam voortbestaan garanderen van (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen.

Uitgangspunt / beperking:

- Uitgangspunt voor de omgang met vleermuizen zijn de kennisdocumenten die voor de verschillende soorten beschikbaar zijn (BIJ12, 2017 d t/m h). Betreffende Kennisdocumenten vormen losse bijlages bij onderhavig werkprotocol.
- Voorafgaand aan de inrichting van het plangebied wordt een plan van aanpak doorgenomen met een ter zake kundige voor de gewone dwergvleermuis. Dat zal omvatten het uitvoeren van nader onderzoek naar het voorkomen van verblijfplaatsen in de recreatiewoning en (indien aan de orde) het uitwerken en aanbrengen van mitigerende maatregelen.
- Bomen met holten en een bijbehorende (potentiële) functionele omgeving blijven behouden. Een deskundige op het gebied van vleermuizen geeft aan wat onder de functionele omgeving valt. Indien de kap van een boom met loszittend schors en / of holten is voorzien, wordt voorafgaand aan de kap een inspectie uitgevoerd naar (verblijfplaatsen van) beschermde soorten. Indien een verblijfplaats / nest of sporen van verblijf aanwezig zijn wordt deze boom inclusief zijn functionele omgeving tot nader orde gespaard. Er bestaat dan de mogelijkheid om alsnog tot ontheffingsaanvraag over te gaan, te wachten tot de betreffende verblijfplaats met zekerheid niet meer wordt gebruikt of het

definitieve plan aan te passen op dit gegeven.

- Er wordt voor de inrichting geen verlichting aangebracht in het gebied.
- In overleg met een vleermuisdeskundige kan eventueel op beperkte schaal markerende verlichting worden aangebracht langs de toegangsweg naar de ceremonieruimte en op de parkeerplaats.

2.8 Omgangsregels amfibieën

In verband met het kunnen overbrengen van infecties tussen amfibieënpopulaties dient de noodzakelijke hygiëne in acht te worden genomen. Dit kan bestaan uit het gebruik van handschoenen en het ontsmetten van materialen en werktuigen die worden gebruikt. Het Ravon heeft hiertoe een hygiëneprotocol opgesteld. Dit moet worden gevolgd (Ravon, 2017).

Doel:

- Invulling geven aan de zorgplicht en zorgvuldig handelen ten aanzien van beschermde amfibieën.

Uitgangspunten en beperkingen:

- Algemeen: Indien de werkzaamheden in de zomer plaatsvinden worden kort voorafgaand aan de realisatie van open ruimtes in het bos aanwezige amfibieën ter plaatse weggevangen en verplaatst naar een geschikte locatie in de omgeving van het plangebied. Dit gebeurt door middel van het uitleggen van zogenaamde amfibieën- en reptielenplaatjes en deze vervolgens een aantal malen (circa 4 achtereenvolgende dagen in de vroege ochtend) te controleren op de aanwezigheid van amfibieën.
- Bij aantreffen van een amfibie in het werkterrein zal deze worden verplaatst naar het buiten het plangebied. Pak het amfibie voorzichtig op (salamanders niet aan de staart vastpakken) en in een droge emmer plaatsen en direct wegbrengen naar een ruig terrein waarin niet gewerkt wordt. In een dergelijk terrein is het dier in staat een nieuwe schuilplaats te vinden. Amfibieën niet langer dan een half uur in de emmer houden.
- De omvorming van de vijver en de inrichting van de vochtige bosstrook dient direct na of gelijktijdig met het ophogen van terreindelen plaats te vinden (en buiten de voortplantingsperiode van de gewone pad) om te voorkomen dat amfibieën vanuit deze terreindelen andere terreindelen kunnen in trekken terwijl er nog werkzaamheden moeten worden uitgevoerd.
- Noteer dagelijks de vindplaatsen en het aantal verplaatste amfibieën in het ecologisch dossier, waarbij onderscheid tussen padden, kikkers en salamanders gemaakt wordt. Het maken van een digitale foto per dier is niet verplicht, maar kan behulpzaam zijn bij het achteraf determineren van de soort door een ecooloog.

2.9 Omgangsregels vogels

Doel:

- Voorkoming van verstoring van broedende vogels en behoud van de functionele omgeving van jaarrond beschermde nesten.

Uitgangspunten en beperkingen:

- Als uitgangspunt voor de omgang met jaarrond beschermde nesten wordt het Kennisdocument Buizerd (Bij12, 2017h) gebruikt. Voor overige jaarrond beschermde nesten van roofvogels wordt globaal de aanpak van die voor de buizerd gevolgd. Dit Kennisdocument is een losse bijlage bij onderhavig werkprotocol.
- Vooraf aan de inrichting worden soorten met jaarrond beschermd nest in kaart gebracht op het gehele terrein. Alle te kappen bomen worden vooraf gecontroleerd op het voorkomen van (jaarrond beschermde) nesten.
- In struweel en opgaande beplanting kunnen vogels tot broeden komen. Werkzaamheden in het bos vinden plaats buiten het broedseizoen (dus buiten de periode half maart tot half augustus). Werkzaamheden in de directe omgeving van het haviknest zijn tijdelijk van aard vinden plaats in de periode van september tot januari. Havik is in die periode niet gebonden aan het nest. Handelingen die nesten of eieren verstoren, zijn niet toegestaan.
- Indien werkzaamheden in het bos binnen het broedseizoen moeten plaatsvinden, dan controleert een vogelkundige voorafgaand aan de ingreep de locatie op de aanwezigheid van broedende vogels. Er wordt een minimale afstand van 10 meter tot 50 meter (afhankelijk van de soort) vanaf de nestplaats aangehouden. De te bepalen afstand geeft invulling aan het behoud van functionaliteit van het leefgebied.

2.10 Omgangsregels koepelnesten bosmieren

Doel:

- Instandhouding van koepelnesten van kale en behaarde rode bosmier.

Uitgangspunten en beperkingen:

- Bij inrichting wordt voorkomen dat de koepelnesten onbedoeld vernield worden. Dit kan middels tijdelijk te plaatsen linten of andere tijdelijke beschermingsmaatregelen. Het koepelnest zelf wordt ongemoeid gelaten

2.11 Omgangsregels afvangen dieren

Doel:

- Invulling geven aan de zorgplicht.

Uitgangspunten en beperkingen:

- De aanwezigheid van het (uitgezette) damhert en de karpers in de poel vormt een beperking voor de inheemse fauna. Door de poel af te vissen kunnen meer (soorten) amfibieën zich gaan voortplanten in de poel. Met electrovisapparatuur vangen twee ter zake kundigen de poel af. De gevangen vissen worden elders in een waterpartij (brede sloot of grote vijver) waar zij verder zonder probleem kunnen vormen uitgezet.
- Het damhert dient door een ter zake kundige met een verdovingspijl te worden verdoofd en verplaatst te worden naar een hertenkamp.

3 Literatuur

- Bij12, 2017a. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0.
- Bij12, 2017b. Kennisdocument Rosse vleermuis, versie 1.0.
- Bij12, 2017c. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0.
- Bij12, 2017d. Kennisdocument Buizerd, versie 1.0.
- Brana, 2015. Gedragscode voor leden van de Branche Vereniging voor Natuurbegraafplaatsen Nederland.
- Brandjes, G.J. & E.J.F. de Boer, 2017. Natuurtoets ontwikkeling Natuurbegraafplaats Hooghei, Berlicum. Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland. Bureau Waardenburg. Rapportnr. 17-002. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- De Boer, E.J.F. & L. Verhoek. 2021. Effecten ontwikkeling Natuurbegraafplaats Hooghei te Berlicum. Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland. Bureau Waardenburg Rapportnr. 20-181. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Heins, R. & M. Warringa, 2013. Quicksan flora en fauna Natuurbegraafplaats Hooghei te Berlicum (concept). Eelerwoude, Culemborg.
- Het Bosschap, 2016. Gedragscode beheer 2016 – 2021.
- Het Bosschap, 2010. Gedragscode bosbeheer 2010 – 2015.
- RVO, 2016. Brief met kenmerk RVO/2016/377. Besluit tijdelijke verlenging gedragscode.
- VBNE, 2015. Gedragscode Natuurbeheer 2016-2021. Concept. Inclusief concept goedkeuringsbesluit dd. 18-02-2016 RVO.
- Van Limpt, P., 2021. Natuurbegraafplaats Hooghei. Inrichtings- en Beheerplan.
- Vogelbescherming Nederland & Het Bosschap, 2015. Gedragscode zorgvuldig bosbeheer.

Bijlage 1 Inrichtingsplan

Inrichtingsschets Natuurbegraafplaats Hooghei (bron: Van Limpt, 2021).

Bijlage 2 Herkenning beschermde soorten

Herkenning beschermde soorten

Koepelnest rode bosmier

Lage tot vrij hoge koepelvormige nesten gebouwd van opgestapelde dennennaalden en kleine takjes.

Foto: Jeroen Brandjes

Eekhoorn

Roodbruine vacht op de rug en flanken met vaalwitte buik. Lange pluimstaart. Rent vaak razendsnel over takken en stammen.

Foto: Hein Prinsen

Bijlage 3 Waarnemingenformulier Natuurbegraafplaats Hooghei

1. Datum:

2. Waargenomen soort of nieuwe verblijfplaats van soort:

- ☐ Amfibie
- ☐ Reptiel
- ☐ Eekhoorn
- ☐ Vleermuis en/of vleermuisverblijfplaats: ...

☐ Anders, namelijk: ...

3. Waargenomen door:

4. Geef de plek zo exact mogelijk aan op de onderstaande kaart, of vul de gps-coördinaten in:

Natuurbegraafplaats Hooghei.

5. Is er een duidelijk herkenbare foto gemaakt van de aangetroffen soort, locatie of situatie?
Zo ja, deze digitaal opslaan en bij dit formulier voegen.

6. Opmerkingen:

Bijlage 4 Calamiteitenformulier

1. Datum:
2. Formulier ingevuld door:
3. Calamiteit beschrijving:
4. Geef de plek zo exact mogelijk aan op de onderstaande kaart, of vul de gps-coördinaten in:

Natuurbegraafplaats Hooghe.

5. Is er een duidelijk herkenbare foto gemaakt van de (aangetroffen) situatie?
Zo ja, deze digitaal opslaan in het ecologisch dossier of bij een print van dit ingevulde formulier.
6. Hoe, wanneer en door wie is de calamiteit opgelost?
7. Opmerkingen:

